

ЛІВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фізичного виховання і спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
проф. М.Р.Гжегоцький

“03” 06 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
ФІЗ. ВИХОВАННЯ і СПОРТ. МЕД.

Протокол № 5
від “26” 05 2020 р.

Завідувач кафедри М.І.Гжегоцький

Затверджено
профільною методичною комісією
з гуманітарних дисциплін
Протокол № 2
від “28” травня 2020 р.
Голова профільної методичної комісії

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.біол.н., професор **А.В. Магльований**, завідувач кафедри к.біол.н., доцент **О.Б. Кунинець**, к.б.н., доцент **В.П. Хомишин**, к.н. з фізичного виховання і спорту, доцент **О.Ю. Іваночко**, ст. викладач **Н.В. Киван – Мультан**, ст. викладач **О.Б. Романюк**,

РЕЦЕНЗЕНТИ:

В.М. Корягін	заслужений працівник освіти України заслужений діяч науки та техніки України заслужений діяч мистецтв України заслужений тренер України заслужений майстер спорту України заслужений майстер спорту міжнародного класу України заслужений майстер спорту міжнародного класу України
М.М. Линець	Професор кафедри олімпійського, професійного та адаптивного спорту Львівського державного університету фізичної культури к. пед. н., професор

ВСТУП

Програма вибіркової вивчення навчальної дисципліни “Фізичне виховання”

складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня

галузі знань 22 «Охорона Здоров'я»

спеціальності 222 «Медицина»

освітньої програми магістр медицини

Опис вибіркової навчальної дисципліни (анотація). Фізичне виховання - це педагогічний процес спрямований на фізичний розвиток, функціональне удосконалення організму, навчання основним життєво-важливим руховим навичкам, вмінням і зв'язаніх із ним знаннями для успішної наступної професійної діяльності. Фізичне виховання у вищих медичних навчальних закладах України є невід'ємною частиною системи гуманітарного виховання студентів, формування загальної та професійної культури особистості майбутнього спеціаліста.

Фізичне виховання забезпечує загальну та спеціальну фізичну підготовку, є одним із засобів формування всеобщо розвиненої особистості, збереження і зміцнення здоров'я, оптимізації фізичного та психофізіологічного стану студентів в процесі професійної підготовки лікаря. Як навчальна дисципліна фізичне виховання є засобом оптимізації фізичного і фізіологічного стану студентів у процесі професійної підготовки. За час навчання важливо сформувати у студентів розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості свого організму, раціонально використовувати свій фізичний потенціал, ведучи здоровий спосіб життя, постійно засвоювати цінності фізичної культури. Виходячи з концепції здорового способу життя, лікар сьогодні повинен бути орієнтований не тільки на патологію, але й займатися профілактикою захворювань, тобто здоров'ям здорової людини. Випускник вищого медичного навчального закладу на сучасному етапі повинен стати пропагандистом формування престижності здоров'я і впровадження засобів фізичного виховання та спорту в спосіб життя всіх верств населення. Медичні ВНЗ повинні готовити всеобщо розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями і практичними навичками та вміннями застосування різноманітних засобів фізичної культури в своїй лікувально-профілактичній роботі.

Фізичне виховання у вищих медичних навчальних закладах є не тільки засобом зміцнення здоров'я, підвищення розумової та фізичної працездатності студентів, але й складовою частиною навчання та професійної підготовки майбутнього лікаря.

Структура вибіркової навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю		
	Всього	Аудиторних					
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)				
Назва дисципліни: Фізичне виховання	3 кредитів / 90 год.	0	20	70	II курс (3/4 семестри) залік		

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Фізичне виховання» є фізичний розвиток, функціональне удосконалення організму, навчання основним життєво-важливим руховим навичкам, вмінням; є якісна, динамічна характеристика рівня розвитку і реалізації можливостей людини, що забезпечує біологічний потенціал його життєдіяльності, необхідний для гармонійного розвитку. Предметом вивчення в «Фізичному вихованні» також є встановлення загальних закономірностей впливу засобів фізичного виховання та спорту на

організм людини, корекція та оптимізація їх застосування у навчальному процесі для забезпечення високого рівня соматичного здоров'я.

Міждисциплінарні зв'язки: Фізичне виховання як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії та фізіології людини, медичної біології, біологічної хімії, фізичної реабілітації, спортивної медицини, дисциплін медико-профілактичного та загальногуманітарного циклу такими як, світова і вітчизняна культура, філософія, психологія, економіка, культура спілкування, екологія людини і ін. Й інтегрується з цими дисциплінами; складає основи здорового способу життя, поліпшення рівня життя та профілактики порушення функцій в процесі життедіяльності; забезпечує послідовність та взаємозв'язок зі спортивною медичною, лікарським контролем, гігієною, медичною, психологічною та фізичною реабілітаціями, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосувати знання з фізичного виховання в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

1. Мета та завдання вибіркової навчальної дисципліни:

1.1. Метою фізичного виховання студентів є послідовне формування фізичної культури особистості фахівця відповідного рівня освіти (магістра) у вищих медичних навчальних закладів, підготовка майбутніх фахівців до високопродуктивної праці, виховання у студентів потреби в систематичних заняттях фізичними вправами для підтримки належного фізичного та психічного стану в залежності від психофізичних навантажень та з урахуванням особливостей їх майбутньої професійної діяльності, зміщення здоров'я, а також отримання умінь і навичок для застосування різноманітних засобів фізичної культури в майбутньої профілактично-лікувальній діяльності та формування у всіх верств населення престижності здоров'я.

Кінцева мета навчальної дисципліни «Фізичне виховання» вищих медичних навчальних закладів випливає із мети освітньої та професійної підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом теоретичних знань, методичної підготовки, практичних умінь і навичок, якими повинен оволодіти лікар-спеціаліст.

1. Підтримувати, розвивати і удосконалювати функціональний стан свого організму.
2. Демонструвати розуміння принципів фізичної культури.

Студент оволодіває обов'язковими практичними навичками:

- оволодіти технікою виконання основних рухових навичок та умінь;
- вміти скласти комплекси ранкової гігієнічної гімнастики, фізкультурної паузи і хвилинки, комплекс фізичних вправ, що направлений на зміщення м'язового корсету; комплекси фізичних вправ, які сприяють розвитку гнучкості, швидкості, загальної витривалості та сили, комплекси фізичних вправ для відновлення працездатності розумової втоми.
- оволодіти навичками самоконтролю за реакціями організму на фізичне навантаження;
- скласти основи здорового способу життя, поліпшення рівня життя та профілактики порушення функцій в процесі життедіяльності.
- знати основи організації і методики найбільш ефективних видів і форм раціональної рухової діяльності й уміння застосувати їх на практиці у своїй фізичній активності;
- знати основи методики оздоровлення і фізичного удосконалювання традиційними і нетрадиційними засобами і методами фізичної культури;
- знати основи професійно-прикладної фізичної підготовки і уміти застосовувати їх на практиці;
- знати основи фізичного виховання різних верств населення;
- уміти застосовувати систематичне фізичне тренування оздоровчої або спортивної спрямованості;
- виконання тестів професійно-прикладної фізичної підготовленості.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни:

Для досягнення мети фізичного виховання студентів передбачається комплексне вирішення наступних задач:

- збереження і зміцнення здоров'я студентів, сприяння формуванню здорового способу життя, підтримання і підвищення рівня працездатності протягом навчання;
- виховання у студентів потреби в систематичних заняттях фізичними вправами з урахуванням особливостей їх майбутньої професійної діяльності та фізичного самовдосконалення;
- оволодіння методиками оцінки фізичного розвитку, функціонального стану та самоконтролю під час занять фізичними вправами;
- отримання студентами необхідних знань, вмінь та навичок в застосуванні засобів фізичної культури для профілактики захворювань, відновлення та зміцнення здоров'я, продовження професійної діяльності працездатного населення;
- формування розуміння ролі фізичної культури у розвитку особистості і підготовлення її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, до здорового способу життя, фізичного вдосконалення і самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом;
- формування системи знань і вмінь з фізичної культури і здорового способу життя;
- зміцнення здоров'я, сприяння формуванню всебічного розвитку організму, профілактика захворювань, забезпечення оптимального рівня фізичної підготовленості, фізичної працездатності, функціонального стану протягом періоду навчання;
- оволодіння системою практичних умінь і навиків занять основними видами фізичних вправ і форм рациональної фізкультурної діяльності;
- забезпечення, зберігання і зміцнення здоров'я, розвиток й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості;
- набуття рухових умінь і навичок, забезпечення загальної і професійно-прикладної фізичної підготовленості;
- набуття досвіду творчого використання фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності;
- набуття здатності до виконання тестів і нормативів фізичної підготовленості.
- удосконалення спортивної майстерності студентів-спортсменів.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Програмні компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ЗК9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.</p> <p>ЗК11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги</p> <p>ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.</p> <p>ФК 16. Здатність до проведення експертизи працездатності.</p> <p>ФК 19. Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища,</p>
---	---

	соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
--	--

Програмні результати навчання

- ПР21. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності.
- ПР22. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю
- ПР23. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.
- ПР24. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
- ПР25. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Матриця компетентностей

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		+
Здатність читати і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+		+
Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.	+	+	+	+
Здатність приймати обґрунтовані рішення	+	+	+	+
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	+	+		+
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	+
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	+	+		+
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+	+		+
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	+	+	+	+
Фахові компетентності спеціальності (ФК)				
Навички надання екстреної медичної допомоги .	+	+	+	+

Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	+	+		+
Здатність до проведення експертизи працездатності.	+	+	+	+
Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	+	+	+	+

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення вибіркової навчальної дисципліни відводиться 3 кредити - 90 год./20 год. пр. /70 год. СРС

3. Структура вибіркової навчальної дисципліни «Фізичне виховання»

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Інд. робота
Тема 1. Оволодіння основними засобами розвитку загально розвиваючих і стройових вправ. Шикування, перешкіування, виконання команд на місці, бігові вправи і вправи на місці. Вивчення комплексів базових вправ танцюальної аеробіки. Вивчення комбінацій танцюальної аеробіки з музичним супроводом.	0	2	8	-
Тема 2. Оволодіння основами техніки стрибкових вправ. Бігові вправи. Стрибкові вправи (з місця, зі скакалкою, з розбігу, потрійні стрибки). Естафети. Командні естафети і рухливі ігри. Естафети: бігові, на місці, з предметами, без предметів.	0	2	6	-
Тема 3 Оволодіння основними засобами розвитку та удосконалення техніка стрибкових вправ. Спеціально-підготовчі та змагальні стрибкові вправи, швидкісно-силові вправи, рухливі та спортивні ігри. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики стрибкових вправ. Самоконтроль. Визначення рівня підготовленості.	0	2	8	-
Тема 4. Оволодіння основами техніки бігових вправ. Біг на довгі дистанції. Тест Купера, біг по пересіченій місцевості. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання бігових вправ. Техніка і тактика бігових вправ на середні та довгі дистанції. Загальна та спеціальна витривалість. Методи розвитку витривалості та контролю. Техніку бігу на середні дистанції. Методика оволодіння технікою бігу. Характерні помилки при бігові і засоби їх виправлення.	0	2	6	-
Тема 5. Оволодіння основами техніки гри у баскетбол: ведення м'яча, передача м'яча, захист, кидки м'яча в кільце, штрафні, учебова гра. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання вправ у баскетболі. Двостороння учебова гра.	0	2	6	-

Тема 6. Навчання елементам техніки гри у баскетбол. Техніка і тактика гри у баскетбол. Двостороння учебова гра. Взаємодія гравців в парах. Техніка і тактика гри у баскетбол в захисті. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання у баскетболі. Двостороння учебова гра. Двостороння учебова гра.	0	2	8	-
Тема 7. Елементи індивідуального захисту, зонний захист у баскетболі. Правила гри у баскетбол, за якими проходять змагання. Двостороння учебова гра. Оволодіння основами техніки гри у футбол: ведення м'яча, передача м'яча, захист, пенальті. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання вправ у футболі. Двостороння учебова гра.	0	2	8	
Тема 8. Навчання основним прийомам володіння м'ячем. Техніка і тактика гри у футбол в нападі, індивідуальні і групові дії. Двостороння учебова гра.	0	2	6	-
Тема 9. Техніка і тактика гри у футбол у захисті, індивідуальні дії. Правила гри у футбол, за якими проходять змагання. Двостороння ігра.	0	2	6	-
Тема 10. Оволодіння основами техніки гри у волейбол: подача м'яча, розміщення гравців, прийом м'яча, передача м'яча, учебова гра. Навчання елементам техніки гри. Навчання подачі і прийому м'яча. Техніка і тактика гри у волейбол, індивідуальні дії. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання вправ у волейболі. Правила гри у волейбол, за якими проходять змагання. Двостороння учебова гра.	0	2	8	-
Разом: 3 кредити, 90 год. / підсумковий контроль	0	20	70	Залік

4. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вивчення комплексів базових вправ танцюальної аеробіки. Вивчення комбінацій танцюальної аеробіки з музичним супроводом.	2
2.	Оволодіння основами техніки стрибкових вправ. Бігові вправи. Стрибкові вправи (з місця, зі скакалкою, з розбігу, потрійні стрибки). Естафети. Командні естафети і рухливі ігри. Естафети: бігові, на місці, з предметами, без предметів.	2
3.	Оволодіння основними засобами розвитку та удосконалення техніка стрибкових вправ. Спеціально-підготовчі та змагальні стрибкові вправи, швидкісно-силові вправи, рухливі та спортивні ігри. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики стрибкових вправ. Самоконтроль. Визначення рівня підготовленості.	2
4.	Оволодіння основами техніки бігових вправ. Біг на довгі дистанції. Тест Купера, біг по пересіченій місцевості. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання бігових вправ. Техніка і тактика бігових вправ на середні та довгі дистанції. Загальна та спеціальна витривалість. Методи розвитку витривалості та контролю. Техніку бігу на середні дистанції. Методика оволодіння технікою бігу. Характерні помилки при бігові і засоби їх виправлення.	2
5.	Оволодіння основами техніки гри у баскетбол: ведення м'яча, передача м'яча, захист, кидки м'яча в кільце, штрафні, учебова гра. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання вправ у баскетболі. Двостороння учебова гра. Навчання елементам техніки гри у баскетбол.	2

	Техніка і тактика гри у баскетбол. Двостороння учебова гра.	
6.	Взаємодія гравців в парах. Техніка і тактика гри у баскетбол в захисті. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання у баскетболі. Двостороння учебова гра. Двостороння учебова гра. Елементи індивідуального захисту, зонний захист у баскетболі. Правила гри у баскетбол, за якими проходять змагання. Двостороння учебова гра.	2
7.	Оволодіння основами техніки гри у футбол: ведення м'яча, передача м'яча, захист, пенальті. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання вправ у футболі. Двостороння учебова гра.	2
8.	Навчання основним прийомам володіння м'ячем. Техніка і тактика гри у футбол в нападі, індивідуальні і групові дії. Двостороння учебова гра.	2
9.	Техніка і тактика гри у футбол у захисті, індивідуальні дії. Правила гри у футбол, за якими проходять змагання. Двостороння ігра.	2
10.	Оволодіння основами техніки гри у волейбол: подача м'яча, розміщення гравців, прийом м'яча, передача м'яча, учебова гра. Навчання елементам техніки гри. Навчання подачі і прийому м'яча. Техніка і тактика гри у волейбол, індивідуальні дії. Анатомо-фізіологічні та біохімічні характеристики виконання вправ у волейболі. Правила гри у волейбол, за якими проходять змагання. Двостороння учебова гра.	2
Разом годин:		20

5. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вправи на гімнастичних лавах та біля шведських стінок. Оволодіння основними засобами розвитку загально розвиваючих і стройових вправ. Вправи з фітболами. Вправи з використанням ваги партнера та з її протидією, з протидією пружних предметів, з використанням гімнастичних снарядів та тренажерів.	8
2.	Вправи для оволодіння шейпінгом. Техніка виконання, фізіологічна, анатомічна та біомеханічна характеристика. Методи самоконтролю. Вправи для оволодіння айроміксом. Техніка виконання, фізіологічна, анатомічна та біомеханічна характеристика. Методи самоконтролю.	6
3.	Фітнес. Вправи для оволодіння фітнесом. Техніка виконання, фізіологічна, анатомічна та біомеханічна характеристика. Методи самоконтролю. Бігові вправи. Методи розвитку витривалості та їх контроль. Рівномірний біг. Рівномірний, тривалий біг. Безперервний, відносно рівномірний, "темповий" біг. Повторний біг. Інтервальний біг.	8
4.	Стрибкові вправи (з обтяженням). Основні групи вправ для розвитку гнучкості. Повільні рухи. Махові рухи. Пружні рухи. Згинання, розгинання, приведення, обертання, ціркумдукція, пронація, інверсія, реверсія. Самоконтроль. Загальна фізична підготовка із застосуванням підручних засобів. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих вправ, корегуючої та професійно-прикладної гімнастики.	6
5.	Вправи з протидією пружних предметів. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих вправ, корегуючої та професійно-прикладної гімнастики. Фізичні вправи які покращують статичну силу і витривалість м'язів ніг, спини, шиї, плечового поясу. Оволодіннями знаннями принципів складання	6

	комплексів загально розвиваючих та спеціально-розвиваючих вправ.	
6.	Фізичні вправи для покращення професійно-необхідних умінь та навиків. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих та спеціально-розвиваючих вправ і професійно-прикладної гімнастики.	8
7.	Фізичні вправи які покращують витривалість м'язових рухів протягом тривалого часу. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих вправ та професійно-прикладної гімнастики.	8
8.	Оволодіння основними засобами гри у баскетбол, бадміnton, настільний теніс. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих та спеціально-розвиваючих вправ.	6
9.	Оволодіння основними засобами гри у футбол, міні-футбол, футзал. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих вправ, корегуючої та професійно-прикладної гімнастики.	6
10.	Оволодіння основними засобами гри у волейбол, теніс та ін. Оволодіннями знаннями принципів складання комплексів загально розвиваючих та спеціально-розвиваючих вправ.	8
Разом годин:		70

6. Індивідуальні завдання – немає

7. Методи навчання

Методи використання слова. Основними видами словесної передачі знань у процесі фізичного виховання є: пояснення, розповідь і бесіда (бесіди вступні; бесіди, спрямовані на повідомлення нових знань, і бесіди для перевірки засвоєних знань і ступеня усвідомленості учнями своїх дій).

Методи забезпечення наочності. До цієї групи методів навчання відносяться показ рухів у натурі або у виді зображень, сприйманих шляхом безпосереднього спостереження. Практично живий показ завжди супроводжується словесним поясненням. Причому слово в цьому випадку відіграє допоміжну роль. В основному в навчальній роботі застосовується показ фізичної вправи самим викладачем або кимось з учнів. Показ може передувати поясненню, супроводжуватися поясненням або виконуватися після пояснення. Показ досягає мети в тому випадку, якщо рух, який демонструється, гарно видно всім учням, якщо воно виконано технічно правильно, якщо попередньо організовано і правильно спрямована увага учнів.

Методи практичних вправ. У теорії і практиці фізичного виховання термін «вправа» вбирає в себе два різних поняття: а) засіб фізичного виховання, тобто спеціально організована рухова дія; б) метод застосування засобів, суть якого полягає в навмисному, найчастіше багаторазовому повторенні визначених рухових дій з метою або вироблення рухових умінь і навичок, або розвитку рухових якостей.

9. Методи контролю

Засвоєння програми фізичного виховання забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є написання комплексів фізичних вправ з ранкової гігієнічної гімнастики, фізкульт-паузи, фізкульт-хилинки, професійно-прикладної фізичної підготовки; опитування студентів, виконання фізичних вправ, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання. Залік отримують студенти після завершення викладання навчальної дисципліни на I році навчання, які повністю виконали вимоги передбачені навчальною програмою. Успішність студентів I курсу оцінюється за традиційною 4-ри бальною шкалою.

Студент має право обирати тести поточного та підсумкового контролю фізичної підготовленості. Мінімальна кількість тестів – 5

Фізичне виховання студентів здійснюється на навчальних заняттях та у вигляді самостійної роботи студентів (СРС). Навчальні заняття проводяться викладачем фізичного виховання згідно навчального плану та програми.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєнняожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною), при цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку зожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
для дисциплін, що завершуються заліком.**

4- бальна шкала	200- бальна шкал	4- бальна шкала	200- бальна школ	4-бальна шкала	200-бальна школ	4-бальна шкала	200- бальна школ
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120

4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатнь
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Ранжування з присвоєнням оцінок „A”, „B”, „C”, „D”, „E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „E”.

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

13. Методичне забезпечення: плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести поточного та підсумкового контролю фізичної підготовленості студентів, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, методичні вказівки і т.ін.

Тести поточного та підсумкового контролю фізичної підготовленості студентів.

Види випробувань (тести)	Стать	Нормативи, бали			
		5	4	3	2
Витривалість					
Перехід у положення сидячи з положення лежачи на спині за 1хв (кількість разів)	Ч Ж	51 42	45 37	37 34	32 27
або					
Перехід з положення упор-присів у положення упор лежачи за 1 хв (кількість разів).	Ч Ж	40 35	30 25	25 20	20 15
або					
Тест Купера (12 хвилинній біг, м)	Ч	2750–3000	2500–2750	2200–2500	2100–2200
	Ж	2300–2400	2100–2300	1900–2100	1600–1900
Швидкість					
Біг на 100 м (с)	Ч Ж	13,5 15,6	14,0 16,4	14,6 17,3	15,2 17,0
або					
Час ведення баскетбольного м'яча на 10 м (с).	Ч Ж	2,0 2,5	2,5 3,0	3,0 3,5	3,5 4,0
Сила					
Піднімання прямих ніг до кута 90° з положення лежачи на спині (кількість разів).	Ч Ж	45 35	35 25	30 20	25 15
або					
Стрибок у довжину з місця (см)	Ч Ж	250 210	240 190	230 170	220 160

або						
Підтягування на перекладині, кількість разів	Ч	14	12	11	10	
Згинання і розгинання рук в упорі, лежачи на підлозі, кількість разів	Ж	25	21	18	15	
Спритність						
Човниковий біг 4 x 9 м (с)	Ч	9,2	9,7	10,2	10,7	
	Ж	10,5	11,1	11,5	12,0	
або						
Попасти м'ячем у баскетбольне кільце з 10-ти спроб (кількість влучень).	Ч	7	5	4	3	
	Ж	5	4	3	2	
Гнучкість						
Нахил тулуба вперед з положення сидячи, см.	Ч	13	11	9	6	
	Ж	20	18	16	9	

Примітка: Нормативи та бали для студентів, які віднесені за станом здоров'я до підготовчої та спеціальної медичних груп встановлюються рішенням Вченої ради ВНЗ.

14. Рекомендована література

Обов'язкова:

1. Працездатність студентів: оцінка, корекція, управління. А.В. Магльований, Г.Б. Сафонова , Г.Д. Галайтатий, Л.А. Белова. - Львів, “Львівська політехніка”, 1997.- 126 с.
2. Силова підготовка студентів та школярів. В.Д. Мартин , А.В. Магльований, П.П. Ревін, В.С. Портак. - Львів, “Ліга-Прес”, 2005, 108 с.
3. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Теорія фізичного виховання. – Тернопіль: Збруч, 2000.–184 с.
4. Обґрунтування рівнів та етапів фізичних навантажень студенток спеціальних медичних груп із захворюваннями серцево-судинної системи : навч.-метод. посіб. / О.Ю. Іваночко, А.В. Магльований - Львів, Вид. ЛДУФк, 2008.- 56 с.
5. Основи методики розвитку рухових якостей : навч. посіб. / М.М. Линець. – Л. : Штабар, 2005. – 207 с.
6. Теорія і методика фізичного виховання : підр. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту : у 2-х томах / Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 1. – 390 с. – Т. 2. – 367 с.
7. Массовая физическая культура в вузе : учебное пособие для вузов / И. Г. Бердников, А. В. Маглеваный, В. Н. Максимова ; ред. В. А. Масляков, ред. В. С. Матяжов. - М. : Высшая школа, 1991. - 240 [1] с. : ил., табл. - Библиогр.: с. 237. - ISBN 5-06-001050-3.
8. Магльований А.В. Саналогия. Основы управления здоровьем : монография / Г.Л.Апанасенко, Л.А.Попова, А.В.Магльований. – LAMBERT (Германия), 2012.- 404 с. : рис., табл.
9. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич, А.В.Магльований [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с. : іл. 79.
10. Mahlovanyy A. Physical rehabilitation and thermoregulatory processes in athletes with disabilities // R. Rudenko, A. Mahlovanyy, O. Shuyan, T. Prystupa / Journal of Physical Education and Sport. – 2015. – Vol. 15, is. 4. – P. 730 –735
11. Сучасні методологічні засади виховання особистості лікаря та провізора у вищих навчальних закладах [Текст] : [навч. посіб.] / А. В. Магльований, М. В. Вісьтақ, В. С. Гриновець [та ін.] ; за ред. Б. С. Зіменківського ; МОЗ України, Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького. - Львів : [б. в.], 2018. - 162 с. - Бібліогр.: с. 160-162. - 200 прим.. - ISBN 978-617-7196-06-7 (в обкл.)
12. Bases of physical rehabilitation in medicine / Mahlovanyy A.V., Hrynovets V.S., Kuninets O.B., Chervinska L.O., Hrynovets I.S., Mahlovana G.M., Ripetska O.R., Buchkovska A.Yu., Hysyk

М.В. - Lviv, 2019. - 70р.

Додаткова:

- Купер, К. Аеробіка для гарного самопочуття / К. Купер. - М.: Фіс, 1989.
- Організм і особистість. Діагностика та керування. Магльований А.В., В.Белов, А.Котова. - Львів; Медична газета України, 1998 - 250 с.
- Волков В. Л. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді : навч. посіб. / В. Л. Волков. – К. : Освіта України, 2008. – 256 с.
- Волков В. Л. Розвиток фізичних здібностей студентів у системі фізичної підготовки : [монографія] / В. Л. Волков. – К. : Освіта України, 2011. – 420 с.
- Магльований А.В. Поняття здорового способу життя, оздоровче тренування / А.В. Магльований // Гуманітарні та ресурсні проблеми національної безпеки України: [монографія; Акад. наук вищої освіти України (книга 2)]. – К.: Експрес- Поліграф, 2012. С. 76-112.
- Блавт О.З. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів спеціальної медичної групи: метод. вказівки / О.З. Блавт. - Л.: Видавництво «Львівська політехніка», 2013. – 20с.
- Магльований А. В. Дискретність питань формування та інтеграції здоровязберігаючих компетенцій у студентів ВНЗ в процесі їх професійно-прикладної фізичної підготовки / А.В. Магльований, Л. В. Козіброда // Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського НУ ім. Л. Українки. – 2014. – Вип. 14. – С. 35–41.
- Романчук С. В. Методичний практикум з навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт» : навч.-метод. посіб. // С.В. Романчук, Є. Д. Анохін, Д. О. Логінов // Львів : ACB, 2010. – 128 с.
- Сергієнко Л. П. Терміни і поняття у фізичній культурі / Л.П. Сергієнко. – Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2011. – 264 с.
- Санологія (медичні аспекти валеології) [Текст] : підруч. для лікарів-слухачів закл. (ф-тів) післядипломної освіти вищих навч. мед. закл. України III-IV рівнів акредитації / Г. Л. Апанасенко, Л. О. Попова, А. В. Магльований ; під заг. ред.: Г. Л. Апанасенко, А. В. Магльованого ; рец.: Є. Х. Заремба, Ю. О. Буков. - Київ ; Львів : Кварт, 2011. - 302 с. : табл. - Бібліогр.: с. 298-302 (108 назв). - 500 прим.. - ISBN 978-966-8792-75-5 (в обкл.).
- Шейпінг в системі фізичного виховання вищих навчальних закладів : монографія / В. Гумен ; Федерація шейпінгу України, ЛДУФк імені Івана Боберського // Львів : Українські технології, 2016. – 227 с. : іл.
- Указ президента України №42/2016 Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність - здоровий спосіб життя — здорованація".
- Фізичне виховання студентів з відхиленнями в стані здоров'я : навч. Посіб. / Язловецький В.С. — Кіровоград : РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2004. — 352 с.
- Bailey R. Teaching phisical education / R. Bailey, T. Macfadyen. – Continuum International Publishing Group, 2000. – 226 p.
- Guzii O, Romanchuk A., Mahlovanyi A, Trach V. Polyfunctional express-evaluation criteria of the sportsman organism state / Oksana Guzii, A. P. Romanchuk, Anatoliy Mahlovanyi, Volodymyr Trach // Journal of Physical Education and Sport ® (JPES), Vol.19 (4), Art 356 pp. 2352 – 2358, 2019 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES Published online: December 31, 2019 (Accepted for publication: November 15, 2019) (Scopus) DOI:10.7752/jpes.2019.04356
- Hardman K. Contemporari issues in phisical education / K. Hardman, K. Green. – Mayer & Mayer Verlag, 2011. – 300 p.

Інформаційні ресурси

- zakon.rada.gov.ua/go/1556-18

- <https://web.archive.org/web/20160304134059/http://shudnuty.com.ua/test-kupera/>
- <http://www.umich.edu/~exphysio/mvs.240/AdditonalLabs/SwimVOmax.test.3.2.pdf>
- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719473>
- http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719427
- dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16894
- sportbuk.com/.../proekt-novoho-zakonu-ukraji...
- tennis.biggame.dp.ua/news/2419.html
- <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/104/18466-innovacijnj-pidxid-shhodo-organizaci%D1%97-fizichnogo-vixovannya-studentiv-texnichnix-vnz.html>
- <http://uareferat.com>
- http://www.lnu.edu.ua/faculty/sport/img
- mdu.edu.ua/spaw2/uploads/files/19_4.pd
- elibrary.kubg.edu.ua/.../Lyashenko_Tumanova
- www.sworld.com.ua/index.php/ru/pedagogy.../18194-213-923
- <http://lp.edu.ua/node/1347>
- zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-06
- ua.txtreferat.com/referat-664.html
- www.ukrreferat.com/index.php?referat=61901
- elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/883
- nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112(1)_24
- studme.com.ua/.../programmno-normativnye_o...